Rhoddion hael yr artistiaid sydd gennym yn ein casgliad.

Each work of art was generously donated by the artist.

Y cyn prifathro Mr. Alun Ifans casglodd y gwaith yn yr oriel.

The retired head teacher, Mr. Alun Ifans collected the works of art.

Y Cyntedd /The foyer

Yn y cyntedd rydym yn talu teyrnged i'r bardd lleol, a chyn prifathro yr ysgol, Waldo Williams.

In our foyer we have a collection of items to help us remember the Welsh poet and former head teacher of the school, Waldo Williams.

Cofeb 'Mi rodiaf eto Weun Cas'Mael.' Waldo. Dadorchuddiwyd y gofeb gan Y Prifardd Jams Nicolas ar y 14eg o fis Mawrth 1998.

Plaque* 'Mi rodiaf eto Weun Cas'Mael' Waldo. *The plaque was unveiled by former Archdruid Jams Nicolas on the 14th of March 1998.

Aeth Waldo i'r Iwerddon i chwilio am bobl yn siarad Gwyddeleg. Daeth ar draws carfan o blant troednoeth y sipsiwn yn siarad Gwyddeleg.

Chwi blant troednoeth, cyfoethog,
Yn trin hen iaith Tir na n-Og.

Byd yr aderyn bach	**Hedydd Hughes**

Desg Waldo o'r hen ysgol/Waldo's desk from the old school.

Carreg Waldo	**Stan Jones**
Y Tangnefyddwyr	**Aneurin Jones**
Tangnefeddwyr - geiriau / words	**Waldo**
Cerddoriaeth / Music -	**Eric Jones (Cyfansoddwr / Composer)**
Weun Casmael	**Ifor Davies**
Medi / September	**Eirian Short**
Eirlysiau	**Glesni Wynn Williams**
Eirlysiau - Llawysgrif/Poem	**Waldo Williams**

Y coridor ar bwys y llyfrgell/ The corridor to the library

Nôl am y brif fynedfa/Heading back to the main entrance

Ar y chwith/On the left

Palas yr Esgob a'r Eglwys Gadeiriol. Tyddewi / *Bishops Palace and Cathedral. St Davids*	**Stan Rosenthal**
Eisteddfod Genedlaethol Abergwaun 1986	**Vernon Jones**
Gelli plu'r gweunydd / *Cotton buds woods*	**Denys Short**
Gwartheg Du/Black Cows	**Stan Rosenthal**

Machlud / Sunset	**Naomi Tyderman**
Arfordir Sir Benfro / *Pembrokeshire Coastal Path*	**Peter Daniels**

Y corridor ar bwys y llyfrgell/
The corridor to the library

Ar y chwith/On the left

Robin Goch	Nia Mackeown
Coedwig Nanhyfer / *Nevern Woods*	Pauline Harries
Pysgodyn/Fish	Ruth Jen
Ywen Waedlyd / *Bleeding Yew - Nevern*	Richard Batt
Bythynod Arfordir / *Coastal Cottages*	Elizabeth Haines
Yn y tren / *In the train*	Vera Bassett
Tirlun Coch/ Red Landscape	Graham Sutherland
Tua Mynachlogddu / *Towards Mynachlogddu*	Glenys Sida

Strody/Storeroom

Eira / *Snow* Preseli	Diane Mathias
Gwydd / *Goose*	Alun Ifans
Hugan / *Gannet*	Alun Ifans
Glan y môr / *Sea-side*	Evan Jon
Yn y wlad/In the countryside	Skinner

Llyfrgell/Library(i'r chwith/left)

Draenen Sir Benfro / *Pembrokeshire Thorn Trees*	Arthur Giardelli
Carn Meini	Alun Ifans
Llygaid y dydd / *Daisies*	Arthur Giardelli
Ffordd tua Hwlffordd / *Road towards Haverfordwest*	Louise Diggle
Sil Ffenestr/Windowsill	James Mackeown
Ffigwr mewn eglwys / *Figure in church*	Gwen John
Tirlun / *Landscape*	Ray Howard Jones

Y Cyntedd /The foyer

Arteffactau eraill/Other works of Art

Crochenwaith / *Pottery*	Simon Rich
Pysgodyn / *Fish*	Len Rees

Pel Rygbi taith Cymru i Awstralia 1996.
Rugby ball Wales Australia Tour 1996.

Cloch H.M.S. Puncheston / *H.M.S Puncheston's ship bell.*

Bat criced wedi ei lofnodi gan Ian Botham a Mike Gatting.
Cricket bat autographed by Ian Botham and Mike Gatting.

Cwilt o adeiladau lleol/Quilt of local buildings Mrs. Evans

Englynion

Ysgol Casmael — Myrddin ap Dafydd

Yn y fan, ger hen feini - mae heddiw'n
Cael modd i angori;
Yn hen ddoe ei gweunydd hi
A hen olau'r Preseli.

Ysgol Casmael — Tudur Dylan Jones

Trwy roi i blant yr awen - y lluniau
trwy'r holl le'n ddiorffen,
Y mae gwaith ynghlwm a gwen
yn lliwiau'r chwerthin llawen.

Plant Ysgol Casmael — Mererid Hopwood

Un oriel yn creu gorwelion - un llun
yn rhoi llais i freuddwydion
a hen fraint plant y fro hon
yw gweled gyda'r galon.

Y Coridor i'r neuadd/
The corridor leading to the hall

Ar y chwith/On the left—Coridor Kyffin/Kyffin's corridor

Logo Eisteddfod Ynys Mon 1983

Gwartheg Du / *Welsh Black*

'Mot' Y Ci Defaid / *Border Collie*

Tarw Du Cymreig / *Welsh Black Bull*

Llanedwen

Castell Conwy *Castle*

Blaen Nant

Ffermwr Mynydd/Hill Farmer

Ffermwr yn yr eira/Farmer in the Snow

Eira yn Nant Peris/Snow on Nant Peris

Haul Uwch ben Crib Goch/Sun behind the red peak

Hefyd:

Gwas y Neidr a lili / *Dragonfly and lilies*	Sheila Knapp-Fisher
Gwas y Neidr / *Dragonflies*	" "
Cors a Mynydd Connemara/ Bog and Mountain in Connemara	David Tress
Traeth yn Sir Benfro /*Beach in Pembrokeshire* (Barafundle)	Keith Parsons

Y corridor ar bwys y llyfrgell/
The corridor to the library

Ar y chwith/On the left

"Rydym wedi dod o'r Creawdwr - Rydym yn bobl hynod gyda iaith ein hunain, gwlad ein hunain, adnoddau ein hunain, traddodiadau a hanes ein hunain - ni yw'r Nuxalme."

"We come from the Creator - We are distinct people with our own language, our own lands, our own resources, our own traditions, our own history - we are the Nuxalme."

Llythrennu / *Lettering* Etta George

Ystafell yr athrawon/Staff Room

Gannet ar Ynys Gwales / *Gannets on Grassholm*	Arthur Giardelli
Cywain a Rhwymo/Reaping and binding	Colin Morse
Gwartheg Prisgili Fawr / *Cattle at Priskilly Fawr*	Colin Morse

Ar y chwith/On the left

Llwynogod / *Foxes*	Eirian Short
Logo Casmael	James Mackeown
Logo Ysgol Casmael 2000	Colin Morse
Dafad a glaw / *Sheep and rain*	Denis Curry

Gweddill y coridor/The remainder of the corridor

Cofeb i Dyfed/Commemorating Dyfed

Llien Eisteddfod Ffair y Byd, Chicago 1893 yn dangos 'Dyfed'
Evan Rees, enillodd gadair yr Eisteddfod am ei awdl 'Iesu o Nasareth'.
A cloth to commemorate 'Dyfed' Evan Rees winning the chair at the World Eisteddfod at Chicago in 1893.

Medal gafodd 'Dyfed' am fynd a'r Orsedd i Llydaw.
A medal to commemorate the taking of the 'Gorsedd' to Brittany.

Daw dydd y bydd mawr y rhai bychain

Llong Barti Ddu / *Pirate ship*	James Mackeown
Ysgubor / *Barn* Brithdir Bach	Penny Jones
Wrth ymyl / *Near* Llwyngwair	Penny Jones
Gerddi Bodnant / *Bodnant Gardens*	Peter Daniels
Abereiddi	Margaret Jones
Poteli	Melinda Wood

Y Coridor i'r neuadd/ The corridor leading to the hall

Ar y dde/On the right

Carn Meini	Stan Williams
Ffordd y Pererinion / *Pilgrims Road* (Cerdd –James Nicholas)	Sarah Young

Pothgain Sarah Young

Mam a'i phlentyn / *Mother and Child*
Claudia Williams

Byrnau Mawr / *Big Bales*
Gwilyn Pritchard

Preseli	Pauline Harries
Venice	Arthur Giardelli
Cwningod / *Rabbits*	Colin Morse

Y Coridor i'r neuadd/
The corridor leading to the hall

Ar y dde/On the right

Ffair Geffylau / *Horse Fair* Aneurin Jones

Dau werinwr / *Two country folk* " "

Cardis " "

Ffordd tua Martins Haven /
Road to Martins Haven Ray Howard Jones

Ysgrif / *Writing* John Cleal

Pwll y graig / *Rock pool* Ray Howard Jones

Caerfai David Tress

Lliw glo / *Colour of coal* Katrina Head

Tyrch Mynachlogddu Wyn Owens

Gweddill y coridor/The remainder of the corridor

Ar y chwith/On the left

Hydref/ *Autumn* David Tress

Tirlun gwyrdd / *Green landscape* David Tress

Mexico Kelly

Y môr / *The sea* Beth Robinson

Abereiddi gyda'r nos / *Abereiddi evening* John Knapp Fisher

Mynd i'r capel / *Chapel goers* John Knapp Fisher

Carningli Rod Williams

Storom uwch ben Niwgwl / *Storm over Newgale* Lynn Llewelyn Davies

Melin / *Mill* Trefin Jonathan Cramp

Lan y corridor ychydig a throwch am nol/
Up the corridor a little and turn for home

Ar y chwith/On the left

Mieri / *Brambles* — Arthur Giardelli

Carreg Samson Cromlech — Stan Rosenthal

De/Right

Casmael / *Puncheston* — Ken Cooper

Cynaeafu yn Waunfach / *Comining at Waunfach* — Colin Morse

Mynydd Morfil/Morfil Mountain (geiriau/words) — Tecwyn Ifan

Un Oriel / One Gallery — Christine Kinsey
Englyn/Poem — Mererid Hopwood

Yr Oriel fach/
Small Alcove (home to chairs)

Cadair siglo / *Rocking chair* — Gillian McDonald

Tyllunan / *Owl* — " "

Pysgodyn / *Fish* — " "

Dan y Graig/Under the rock — " "

Cae Yd/Cornfield — Stan Rosenthal

Amser Te/Tea Time — Elizabeth Cramp

Castell Carreg Cennen *Castle* — Gillian McDonald

Alcove 2

Toriad Gwawr/Breaking of Dawn — Gillian McDonald

Bwthyn Anghysbell/Remote Cottage — " "

Llong yn yr Harbwr/Ship in the harbour — " "

Plant yn yr ardd/Children in the Garden — Claude Monet

Arteffactau eraill/Other Artefacts

Ffon Bugail / *Shepherd's crook.* — Richard Evans

Llechen o chwarel Tyrch, Mynachlogddu yn dangos llithriad.
Slate from Tyrch Quarry, Mynachlogddu showing landslip.

Cymysgedd o grochenwaith dathliadol /A mixture of commemorative crockery

Y Neuadd/ The Hall

Uwchben ac i'r chwith o'r gegin/Above the hatch and to the left.

Y dosbarth / *The classroom* 1982 — James Mackeown

Defaid cadw / *Tack lambs* — Colin Morse

Twr o ŵyn y tir anial – a dynnodd
Llaw'r doniau dihafal,
Yn gaeafu'n mewn gofal
A gesum i o Gas-mâl.
Dic Jones

Ceffylau Pencaer / *Pencaer ponies* — Royston Hopson

Ffenest Parlwr / *Parlour Window* – Cwm Rhondda — Denys Short

Tu ol y llwyfan/Behind the stage

Bragdy plisgyn ŵy / *Eggshell brewery* — Ben Lloyd

Stafell 1 *Room1*

Stafell a golygfa / *Room with a view* — Tony Steele-Morgan

Cofio Waldo (1) — Elizabeth Haines

Aderyn / *Bird* — David Lloyd

Stafell 2 *Room 2*

Tân ar y comin / *Fire on the common* — Royston Hobson

Cofio Waldo (2) — Elizabeth Haines

Coridor Bach/Small Corridor

Ochr arall y neuadd/The other side of the hall

Ar y Dde/On the right

Aredig / *Ploughing*	Colin Morse
Carn Ingli	Peter Daniels
Machlud	Peter Daniels
Prague Gaeaf/Winter in Prague	David Tress
Iaith gyntefig / *Primitive writing*	Mary Lloyd Jones
Rhosfach	Elizabeth Haines

Ar y chwith/On the left

Llwybr arfordir Penfro / *Coastal Path*	Stan Rosenthal
Cnwd Sir Benfro / *Pembrokeshire Crop*	" "
Porthmyn/Drovers	Colin Morse
Gweithwyr / *Workers*	F. Millet
Cerflun 'Porthmon' / *Sculpture 'Drover'*	Richard James

Y Neuadd/ The Hall

I'r dde o'r gegin a gweddill y neuadd/
To the right of the hatch and the remainder of the hall.

Ysgol Casmael/Puncheston School	Colin Morse
Tua Llanbed / *Towards Lampeter*	Elizabeth Haines
Brithyll / *Trout*	David Tress
Sgrech y Coed / *Jay*	John Roberts
Cafn Enlli/Bardsey	Ellis Gwyn

Tua'r môr / *Towards the sea* (Porthclais)	David Tress
Porthgain	John Knapp Fisher
Gwyddau / *Geese*	Hahola Thangve
Eira ar y Preseli / *Preseli Snow*	David Tress
Glowyr / *The face workers*	Valerie Ganz
Croeshoeliad / *Crucifixion*	John Piper
Harri'r *VIII* a'i wragedd / *Henry VIII and his wives*	Brian Jones
Crossway	Neil Canning
Clychau'r gôg / *Bluebells*	Pauline Harries